

DIN PLASS I DET NASJONALE NAMU-TEAMET

...over hele Norge
slik som i himmelen

INNHOLD

Prolog

Å bygge på fjell – Veien til sant liv

Forvandlingens kretsløp

- Sunne menigheter – samling
- Kristuslik karakter – dannelse
- Fornyet fellesskap – naboskap

Hvorfor vi har et nasjonalt team

- Den nasjonale teamlederen
- 8+-teamet
- Det utvidede nasjonale teamet
- Teamstøtte

La riket ditt komme i Norge slik som i himmelen

Teamarbeid

Forvaltning og ansvar

Introduksjon og ledsagende tekst

Mai 2026-versjon

PROLOG

Da Jesus lærte disiplene å be *«La riket ditt komme. La viljen din skje på jorden slik som i himmelen»*, ga han dem ikke et motto eller et uoppnåelig ideal.

Han inviterte dem inn i **sin måte å se verden på**, der fokuset er på det Gud gir, og på å innrette seg etter det.

Denne bønnen retter blikket mot Guds gjenopprettelse av hele skaperverket

- vårt forhold til Gud,
- vårt forhold til hverandre og
- vårt forhold til jorda og hvordan den tas imot, forvaltes og ivaretas

Alt dette finner sin dypeste mening i Guds herlighet – når hans godhet blir synlig, skaper tillit og gjenspeiles i våre liv og i helbredelsen av verden.

Det er mye Gud gleder seg over i Norge

Folket er preget av en motstandskraft formet av et landskap av fjell, hav og lange vintre og en evne til å stå i krevende forhold og bygge samfunn som varer.

Kulturen er preget av tillit og ansvar, der mennesker bidrar til fellesskapet og tar vare på hverandre i hverdagen.

Praktisk omsorg viser seg når lokalsamfunnet mobiliserer i møte med kriser og behov – stillferdig og trofast.

Skaperglede og kompetanse innen håndverk, teknologi, næringsliv og tjenesteytelser blir brukt til beste for andre.

Menigheter og kristne fellesskap har gjennom generasjoner tjent sine nærmiljø i bygd og by, ofte uten oppmerksomhet, men med varige avtrykk.

Mange ledere har stått i krevende ansvar over tid. Unge mennesker søker et liv og en tro som er ekte og meningsfull.

Bevisstheten om naturens og stedets betydning og historien vi står i er voksende. Landet vårt er en gave som må forvaltes med ansvar.

Samenes historie, kultur og vårt felles livsgrunnlag er en viktig del av vår arv. Forsoning, respekt og ansvar må vises i måten vi lever sammen på og ivaretar skaperverket.

Samtidig er det mye som vekker sorg

Mange liv preges mer av uro enn håp. Lokalsamfunn preges av ensomhet, utmattelse og oppløsning bak en fin fasade. Mange systemer strever med økende kompleksitet. Akutte problemer håndteres, mens de underliggende årsakene ikke blir tatt tak i.

Kirken fristes altfor ofte til enten å trekke seg tilbake fra det offentlige rom eller til å speile samfunnet, i stedet for å leve ut en tydelig og livgivende vei – en vei forankret i tillit til Faderen, formet til likhet med Sønnen og båret av Ånden, framfor av menneskelig innsats alene.

Altfor ofte betaler skaperverket prisen for relasjoner i ubalanse når det blir behandlet som en ressurs som skal utnyttes i stedet for en gave som skal tas imot og bli tatt vare på.

Dette heftet er skrevet i spenningsfeltet mellom takknemlighet og lengsel, mellom det som er og det som skal vokse fram. Det er skrevet til dem som aner at bønnen i Norge slik som i himmelen ikke er poetisk språk, men et kall til å leves ut med tålmodighet i relasjoner og fellesskap. Et kall til sammen å fokusere på Jesus og la våre liv formes av ham. Vi trenger på nytt å lære hva godt naboskap er, slik at våre lokalsamfunn fornyes og skaperverket ivaretas bedre.

Til refleksjon

- Hvor ser du tegn til liv som fyller deg med takknemlighet?
- Hvor kjenner du deg nedtynget, sorgfull og matt i møte med ditt eget liv, fellesskapet eller naturen? Hva ber om dypere oppmerksomhet framfor raske løsninger?
- Hvis du ser på denne bønnen som et kall, hvordan kan det se ut for deg å leve trofast i den her og nå i møte med det ansvaret og de relasjonene du står i?

Dette heftet er ikke en vanlig håndbok. Det er heller ikke en trinn-for-trinn-veiledning, en manual eller en avtale. Slike dokumenter vil komme i tillegg.

Hensikten med dette heftet er å hjelpe mennesker til å se klart ved å:

- sette ord på **den felles visjonen** som former arbeidet vårt,
- beskrive **Veien til sant liv** og
- gi et helhetlig bilde av hvordan **NaMu deltar i Guds fornyelse** gjennom *samling, dannelse og naboskap*.

Dette heftet er skrevet for

- nasjonal NaMu-leder,
- medlemmer av et nasjonalt team eller et 8+-team og for
- deg som ønsker å bli en del av det utvidede NaMu-teamet.

Du finner ingen instrukser i dette heftet.

Men hvis du søker etter **identitet**, **retning** og hva som er våre **felles forventninger**, er du på rett sted.

OM Å LESE SAMMEN

Selv om man kan ha godt utbytte av å lese dette heftet alene, er det først og fremst skrevet med tanke på å leses sammen med andre. Spørsmål og refleksjoner utforskes best i en trygg samtale, der ulike perspektiver, erfaringer og livsfaser får komme til orde.

Team, ledergrupper eller læringsfellesskap kan velge å:

- lese en del om gangen,
- ta jevnlige pauser for felles refleksjon og
- gi rom for lytting heller enn problemløsning.

Det er ikke nødvendig å være enige om hvert punkt.

Målet er ikke enighet, men økt oppmerksomhet på hvordan vi sammen kan legge merke til hvor livet får rom, hvor det begrenses og hva som ber om respons.

Les langsomt.

Vend tilbake til det du har lest flere ganger.

La forståelsen modnes over tid.

Å BYGGE PÅ FJELL
– VEIEN TIL SANT LIV

Jesus fortalte en gang om to byggmestere. Begge bygde hus. Begge møtte stormer. Men bare ett hus ble stående — det som var bygget på fjell (Matt 7,24–27). Dette bildet ligger i hjertet av **Naturlig menighetsutvikling**.

På sitt dypeste nivå er NaMu ikke en samling verktøy, strategier eller teknikker. Det er en forpliktelse til å bygge livet på det som er virkelig, varig og i samsvar med måten Gud har skapt verden på.

Fjellet er ikke en idé. **Fjellet er en person.**

Å bygge på dette fjellet er ikke bare visdom; det er tilbedelse — et liv vendt mot ham som holder alt sammen.

Jesus beskriver seg selv som *Veien, Sannheten og Livet*. Riket han forkynner er ikke adskilt fra ham; det springer ut av hvem han er. Å bygge på fjellet er derfor å innrette livet etter Ordet som ble menneske – *Veien til sant liv*, livet slik det er ment å leves.

Et slikt liv bæres ikke av innsats alene. Det vokser fram av tillit – en holdning som tar imot livet framfor å presse fram resultater, og som er oppmerksom på Åndens arbeid som allerede er i gang. *Veien til sant liv* tar form i menneskers liv og relasjoner, i måten de leder og tar ansvar sammen.

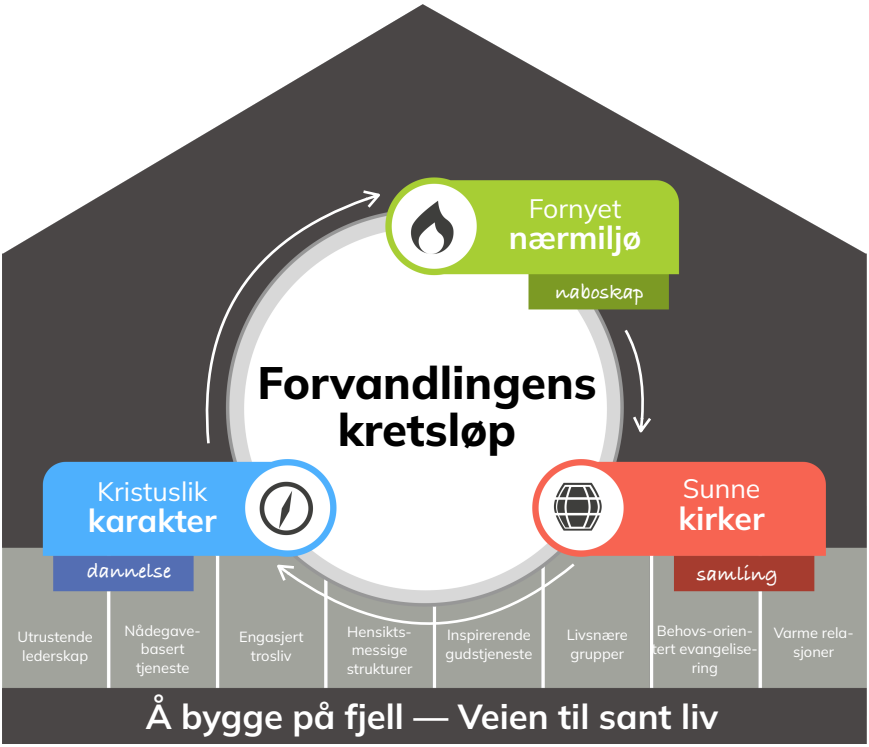
I sentrum av diagrammet som følger, står Forvandlingens kretsløp — overbevisningen om at når vi innretter oss etter *Veien til sant liv*, skjer vekst. Ikke mekanisk. Ikke ved tvang. Men organisk. Rundt dette sentrum gjenkjennes det samme livet i tre uatskillelige uttrykk:

Sunne kirker — livet slik det samles

Kristuslik karakter — livet slik det formes

Fornyet nærmiljø — livet slik det strømmer over

La riket ditt komme i Norge slik som i himmelen

Her forstås kirke i sin mest grunnleggende betydning. Ikke først og fremst som en institusjon, men som det relasjonelle rommet der *to eller tre er samlet i hans navn*, og Kristus gjenkjennes i fellesskapet.

I slike samlinger kan forvandling skje. Fra forvandlede mennesker flyter livet ut i samfunn og nærmiljø. Fra fornyede nærmiljø kan nye uttrykk for kristne fellesskap vokse fram.

De åtte kvalitetskjennetegnene i NaMu hører hjemme i dette bildet. De er ikke teknikker som er lagt utenpå kirken, og heller ikke begrenset til de vi kaller *menighetsaktiviteter*.

De beskriver hvordan livet ser ut når det får utvikle seg fritt i samsvar med *Veien til sant liv* – i mennesker, menigheter og miljøene vi lever i.

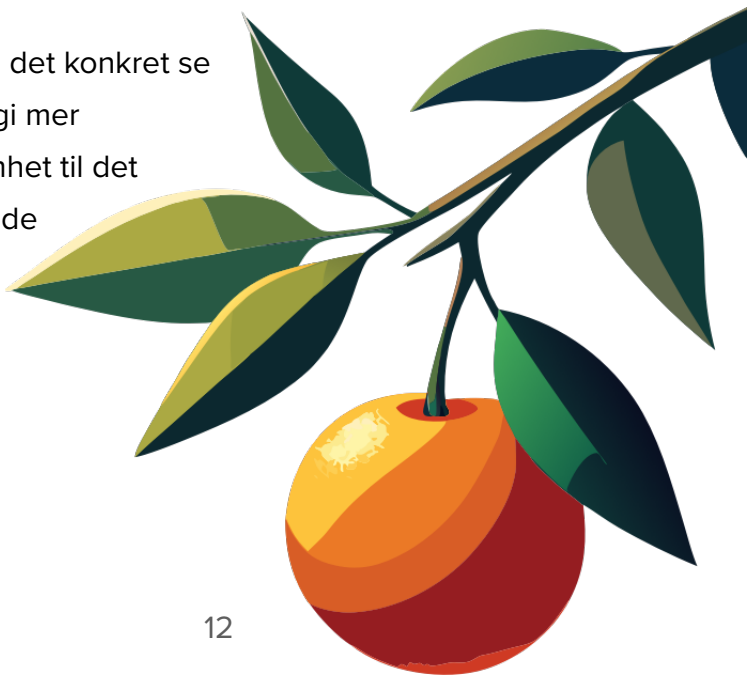
- Lederskap som utruster fremfor å kontrollere
- Tjeneste ut fra gavene vi har fått fremfor oppgaver som må fylles
- Åndelighet som er levende fremfor preget av plikt
- Strukturer som tjener livet fremfor å begrense det
- Gudstjenester som inspirerer fremfor å underholde
- Grupper som fremmer helhet fremfor aktivitet
- Vitnesbyrd som begynner med lytting og kjærlighet
- Relasjoner preget av ekte omsorg

Der disse kvalitetene får prege kirker, familier, arbeidsplasser, nabolag eller institusjoner, får livet rom til å vokse – ikke ved tvang, men naturlig. Der de blir neglisjert, forvrengt eller erstattet med noe annet, svekkes grunnlaget. Det som ikke er bygget på fjell, vil før eller siden svikte.

Denne overbevisningen gir oss fokus. Den hjelper oss til å rette oppmerksomheten mot det grunnleggende, i tillit til at når livet er i samsvar med Veien til sant liv, vil frukt vokse fram av seg selv.

Til refleksjon

- Hva i livet ditt og sammenhengen du står i, opplever du er godt forankret i Veien til sant liv? Hva er stabilt, solid og bærer frukt?
- Hvor legger du merke til aktiviteter, innsats eller strukturer som ikke hviler på fjellet? Områder der veksten er sårbar eller truet?
- Hvordan kan det konkret se ut for deg å gi mer oppmerksomhet til det grunnleggende enn til resultater akkurat nå?

FORVANDLINGENS KRETSLØP

Ett liv, mange uttrykk

Etter å ha navngitt fjellet vi bygger på og *Veien til sant liv* som vi innretter oss etter, stanser vi nå opp og ser hva som følger.

Det vi nå beskriver, er ikke stadier som skal gjennomføres eller en stige vi skal klatre opp i. Det er et **levende kretsløp**, et livsmønster som beveger seg, går dypere og blir gjenskapt der livet blir tatt imot og æret.

Dette kretsløpet springer ikke ut av strategi eller intensjon. Det vokser fram der mennesker deltar oppmerksomt i livet slik det blir gitt dem.

Naturlig utvikling handler om å være oppmerksom

Dette kretsløpet handler om Naturlig utvikling – først og fremst som en måte å se på, ikke som en metode som skal anvendes.

Det første spørsmålet er ikke: “Hva skal vi gjøre?”

Det er heller: “Hva skjer i livet her og nå?”

Ut fra dette perspektivet utkrystalliseres en rytme som kan gjenkjennes på tvers av kulturer, sammenhenger og generasjoner.

Tre uttrykk for ett liv

Fra ett sentrum springer tre uttrykk fram:

- **Sunne kirker** — samling
- **Kristuslik karakter** — dannelse
- **Fornyet nærmiljø** — naboskap

Dette er ikke atskilte mål eller konkurrerende prioriteringer. Det er forskjellige uttrykk for én virkelighet, der hver av dem synliggjør hvordan *Veien til sant liv* ser ut innenfor et bestemt område av livet.

Når vi ser disse perspektivene sammen, danner de en sammenhengende bevegelse.

- **Samling former mennesker**
- **Forvandlede mennesker er gode naboer**
- **Godt naboskap fornyer nærmiljøet**
- **Fornyet nærmiljø gir opphav til nye samlinger**

Og slik fortsetter kretsløpet.

Hvordan kretsløpet beveger seg

Kretsløpet kan beskrives enkelt, men ikke reduseres.

Samling gir næring til forvandling

Der to eller tre samles i Jesu navn i felles oppmerksomhet på hans nærvær, hans ord og hans vei, skapes rom for forvandling. Kirken er ikke først og fremst en institusjon, men et relasjonelt rom preget av delt liv.

Forvandling kommer til uttrykk i godt naboskap

Når liv formes gjennom oppmerksomhet, ydmykhet, mot og kjærlighet, kan det ikke forbli privat. Det kommer til uttrykk i hverdagens valg, relasjoner, på arbeidsplasser, i nabolag og strukturer. Forvandlingen strømmer over i livet vi deler.

Naboskap fornyer nærmiljø og gir rom for ny samling

Når tillit blir gjenoppbygget og ansvar fordelt, møtes mennesker på nytt. Noen ganger i kristen sammenheng, andre ganger relasjonelt. Det oppstår nye rom for å dele liv.

Denne bevegelsen drives ikke fram av press, programmer eller kontroll. Den utfolder seg gjennom trofast fornyelse.

Ulike innganger, ett kretsløp

En styrke ved dette rammeverket er at det ikke forutsetter at alle begynner på samme sted. Noen møter *Veien til sant liv* først gjennom:

- en lokal kirke som søker større sunnhet
- en personlig reise i disippelskap
- eller en lengsel etter å se sitt nærmiljø fornyet.

Uansett hvor man begynner, er innbydelsen den samme:
Slipp livet løs i stedet for å holde det tilbake.

Derfor er kapitlene som følger ikke ordnet som trinn, men som perspektiver: **Samling, Dannelse og Naboskap.** Sammen viser de helheten.

Hvorfor dette er viktig

Når dette kretsløpet blir misforstått og sett på som lineært, oppstår ofte forvrengninger:

- samlinger fokuserer på struktur uten å ta med seg det formative elementet,
- enkeltpersoner søker vekst uten relasjonelle støttestrukturer,
- nærmiljø søker forandring gjennom aktivisme uten å være nok forankret.

Dette resulterer i utmattelse, fragmentering og kortvarige resultater.

Når kretsløpet blir respektert, vokser en annen måte å leve på fram:

- tålmodighet framfor hektisk aktivitet
- relasjoner framfor tvang,
- skaperglede framfor utnyttelse.

Når fornyelse blir en del av kretsløpet, blir forvandling synlig over tid som en frukt som vokser fram naturlig.

Dette perspektivet preger hvordan vi leder, hvordan vi forstår fruktbarhet og hvordan vi møter langsom eller skjult vekst.

Hvordan lese det som følger

De følgende kapitlene utforsker virkeligheten fra tre komplementære perspektiver:

- **Sunne kirker**
  — Inn i kretsløpet gjennom samling
- **Kristuslik karakter**
  — Inn i kretsløpet gjennom dannelse
- **Fornyet nærmiljø**
  — Inn i kretsløpet gjennom naboskap

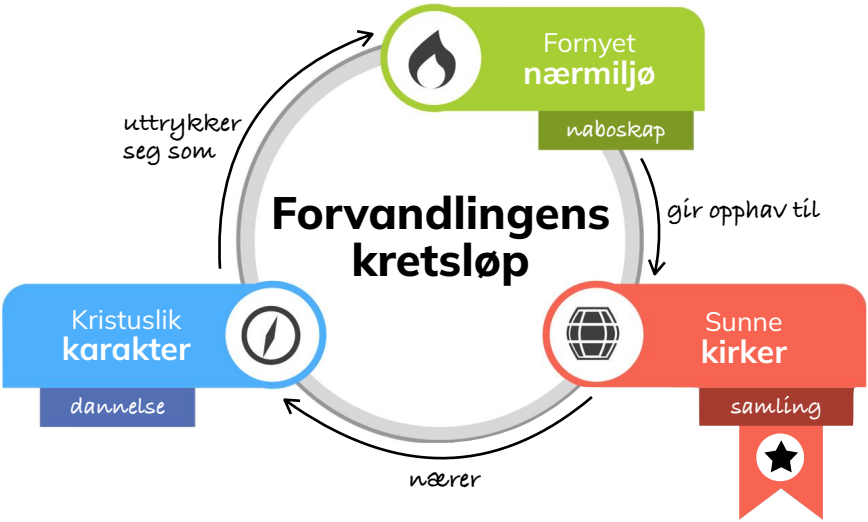
Hvert kapittel peker både framover og bakover. Sammen beskriver de hvordan det ser ut når bønnen **"i Norge slik som i himmelen"** begynner å ta form i levd liv.

Uansett hvor du befinner deg i kretsløpet, kan livet begynne å bevege seg. Og når livet beveger seg, følger vekst ofte etter helt av seg selv.

Inn i kretsløpet gjennom samling

Når mange hører ordet kirke, tenker de på bygninger, programmer, samfunn eller institusjoner. Selv om dette kan bli uttrykk for kirke over tid, er det ikke kirkens vesen.

Jesus beskrev kirken langt enklere: *der to eller tre er samlet i mitt navn*.

På sitt mest grunnleggende er kirken et relasjonelt rom preget av fellesskap. Mennesker samles om Jesus og sammen lærer de å kjenne hans nærvær, hans vei og hans liv.

I dette fellesskapet blir kirken det den er kalt til å være: et folk som sammen gjenspeiler Guds liv til beste for verden.

Når vi ser det slik, er kirken ikke et trinn i en prosess som skal fullføres, men et sted å begynne. Den er ett av de viktigste rommene der *Veien til sant liv*, livet åpenbart og levd ut i Jesus, kan bli erfart, praktisert og støttet.

Samling som en livgivende økologi

Sunne kirker produserer ikke åndelig liv. De gir rom for det.

De utvikler en økologi der forvandling skjer over tid. Ikke ved press eller prestasjon, men gjennom felles rytmer, gjensidig ansvarlighet og trofast tilstedeværelse.

Slike samlinger preges mindre av aktivitet og mer av fokusert oppmerksomhet:

- fokus på Jesus framfor trender,
- fokus på mennesker framfor program,
- fokus på livet framfor ren overlevelse.

Med dette som fokus, kommer veksten ofte etter. Ikke fordi den blir konstruert, men fordi forholdene ligger til rette for det.

Rollen til espalieret

Jesus talte om vintrær og frukt, apostelen Paulus om kropper og samspill. Begge bildene peker på den samme sannheten: liv trenger å formes for å blomstre. Hvis Kristuslik karakter er vintreet, fungerer samling som et espalier.

Et espalier skaper ikke liv. Men uten det, vil selv det sunneste vintreet ha problemer med å bære frukt. Det vil bryte sammen under sin egen vekt, filtres sammen eller vokse i retninger som til slutt begrenser livskraften.

Noen ganger innebærer vekst forsiktig beskjæring. Da fjerner man det som hindrer livet, slik at treet kan bære mer frukt.

Sunne samlinger gir:

- klarhet uten rigiditet,
- struktur uten dominans,
- rytme uten utmattelse.

Disse formene har ikke til hensikt å kontrollere mennesker, men å tjene livet. De justeres etter hvert som livet vokser, i stedet for å kreve at livet tilpasses faste strukturer.

Å se etter tegn til liv

Et særtreff ved NaMu er at sunnhet må avdekkes og ikke tas for gitt. NaMus menighetsundersøkelse fungerer som et lytteverktøy i denne økologien. Den foreskriver ingen løsninger og påtvinger ingen modeller.

I stedet hjelper den fellesskapet til å legge merke til:

- hvor livet flyter fritt,
- hvor det blir begrenset og
- hvilke hindringer som begrenser veksten.

Ved å rette oppmerksomheten mot minimumsfaktorer, lærer kirker å gjøre små, kloke justeringer som gir livet rom til å bevege seg igjen på en naturlig måte. Endringer skjer ikke fordi de presses fram, men fordi det som holder livet tilbake fjernes.

Slik formes lederskapet på nytt. Det blir ikke et spørsmål om å presse fram resultater eller øke tempoet, men en øvelse i å gjenkjenne hvor liv allerede er til stede og hvor det blir hindret.

Fra samling til forming

Å ha sunne samlinger er ikke et mål i seg selv. De er til for å holde mennesker i et trygt fellesskap lenge nok til at den forvandling som skjer kan slå rot.

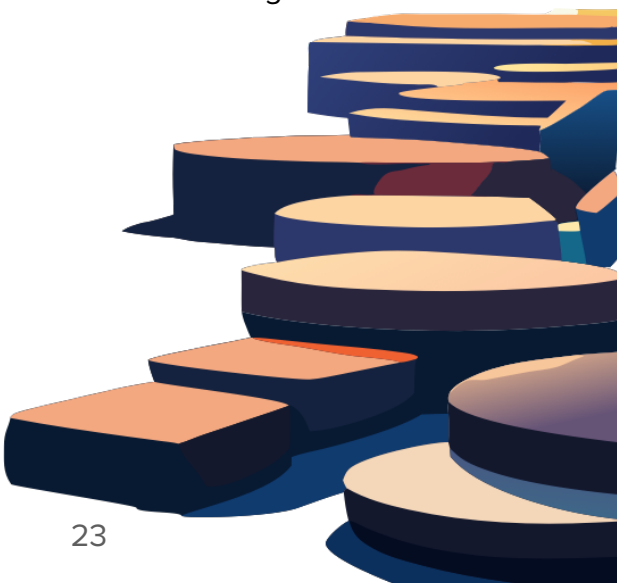
Slike samlinger har til hensikt å nære liv som mer og mer er i samsvar med det som er viktig for Jesus, hans ydmykhet, mot og kjærlighet. Denne forvandlingen vokser fram over tid gjennom felles praksiser, ærlige relasjoner og en vilje til å være til stede for hverandre i ulike faser, spesielt når vekst kjennes krevende eller uklar.

Der våre sammenkomster først og fremst har fokus på strukturer, strategier eller resultater, blir det ofte tatt for gitt at forvandling skjer uten at vi trenger å gjøre noe med det. Resultatet kan være økt effektivitet i arbeidet eller større omfang, men sjelden større dybde. Der forvandling får fokus og plass, vokser en annen kvalitet av liv fram.

Når vi ønsker å bli lik Jesus, blir vi værende i det samme levende kretsløpet, men med økt oppmerksomhet mot det som tar form i menneskene som er samlet.

Til refleksjon

- Hvor legger du merke til samlinger preget av liv, selv om det framstår som lite, midlertidig eller uferdig?
- Hvilke mønstre eller former ser ut til å tjene livet nå, og hvor kan livet oppleves begrenset?
- Hvor kan du bli fristet til å styre eller forsere samlinger i stedet for å legge merke til livet som Gud allerede gir?

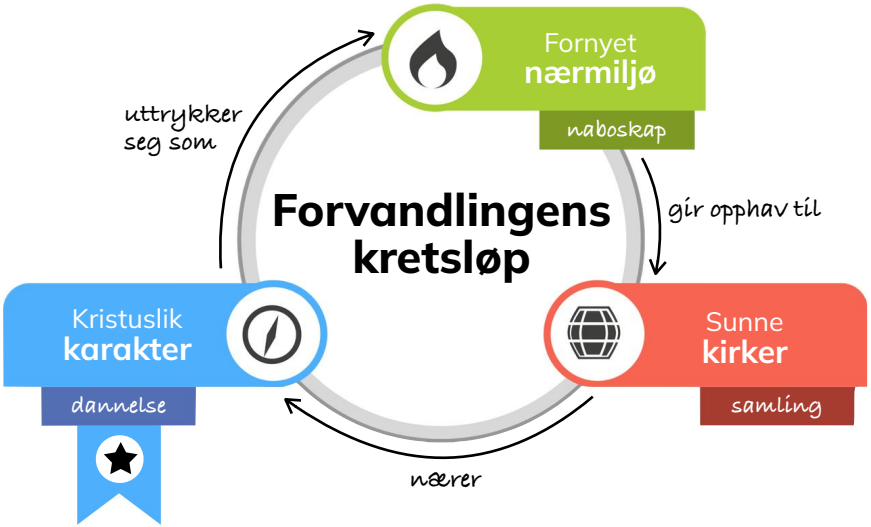

KRISTUSLIK KARAKTER

Inn i kretsløpet gjennom dannelse

Da Jesus inviterte mennesker til å følge ham, begynte han ikke med programmer eller plattformer. Han begynte med å forme dem. I hans nærhet ble liv langsomt forvandlet.

Kristuslik karakter er ikke en privat prestasjon eller en åndelig personlighetstype. Det er en pågående prosess, der hele livet med hjerte, sinn, vaner og relasjoner, innrettes etter *Veien til sant liv*, åpenbart i Jesus.

I NaMu omtales dette som *naturlig menneskeutvikling*. Det uttrykker en overbevisning om at menneskets karakter vokser best når livet leves i samsvar med hvordan Gud har skapt mennesker til å vokse. Og det er ikke gjennom press eller prestasjon, men gjennom fokus, relasjon og nåde.

Sett i lys av det levende kretsløpet, er Kristuslik karakter ikke et avgrenset trinn eller et sluttpunkt. Det er den formende pulsen som går gjennom både samling og naboskap, og som gir dybde, motstandskraft og retning.

Dannelse som justering, ikke prestasjon

Å få del i en Kristuslik karakter er ikke det samme som moralsk eller religiøs prestasjon. Det er heller ikke undertrykkelse av svakhet eller å bygge opp et image.

Det er en gradvis reorientering av livet mot:

- oppmerksomhet framfor distraksjon,
- ydmykhet framfor selvbeskyttelse,
- mot framfor frykt,
- kjærlighet framfor kontroll.

Denne typen dannelse kan ikke forseres, konstrueres eller delegeres bort. Den vokser fram når mennesker holder seg nær til Jesus, lærer hans vei, merker sin egen motstand og svarer på hans innbydelser igjen og igjen.

Det som får vedvarende oppmerksomhet, vokser. Forvandling skjer der oppmerksomheten er rettet mot det som er sant:

- oppmerksomhet mot det som allerede former oss,
- oppmerksomhet mot det som gjør motstand mot endring og
- oppmerksomhet mot det Jesus inviterer oss inn i.

Fornyelsen begynner i det stille. Ikke som et mål som skal nås, men som et liv som vender tilbake til sin tiltenkte form. Dette er mer enn en personlig endring. Det er deltakelse i Guds liv der hans karakter tar form i vanlige menneskers liv.

Dannelse skjer i relasjon

Selv om karakter er noe personlig, står den aldri isolert. Jesus formet disiplene sine ved å dele livet sitt med dem. De spiste og reiste sammen. De misforsto hverandre, opplevde nederlag og gjenopprettelse. Kristuslik karakter formes best i relasjonelle rom.

Derfor er sunne samlinger (fellesskap) så avgjørende i forvandlingsprosessen. De gir:

- felles praksiser som former vaner over tid,
- relasjoner som åpner for ærlighet framfor å prøve å gjøre et godt inntrykk,
- et espalier som er sterkt nok til å bære mennesker gjennom vekst og kamp.

Dannelsen kan begynne i fellesskapet, men blir ikke værende der. Den fortsetter i livets mange sammenhenger, i familie, vennskap, konflikter og ansvar. Det er her karakteren blir prøvd, avslørt og slipt.

Disippelrealitetssjekk

En måte NaMu deltar i denne prosessen på, er gjennom Disippelrealitetssjekken. Den står i sentrum av naturlig menneskeutvikling.

Spørsmålene er enkle, men dype.

1. **Vet du hva Jesus gleder seg over når han ser på deg?**
2. **Tar du tak i det Jesus aller mest ønsker å forvandle i livet ditt?**
3. **Hjelper du en annen til å kunne svare ja på disse spørsmålene?**

Disse spørsmålene er ikke laget for å få fram raske svar. De skaper en holdning, en måte å vandre med Jesus på som forblir åpen, lydhør og ydmyk.

I en sunn relasjonell sammenheng gjør de det mulig å få øye på hvor vekst allerede skjer, hvor det er motstand og frykt og hvor nåde kan bli invitert inn.

Fra dannelse til naboskap

Kristuslik karakter er ikke til for selvforbedring.

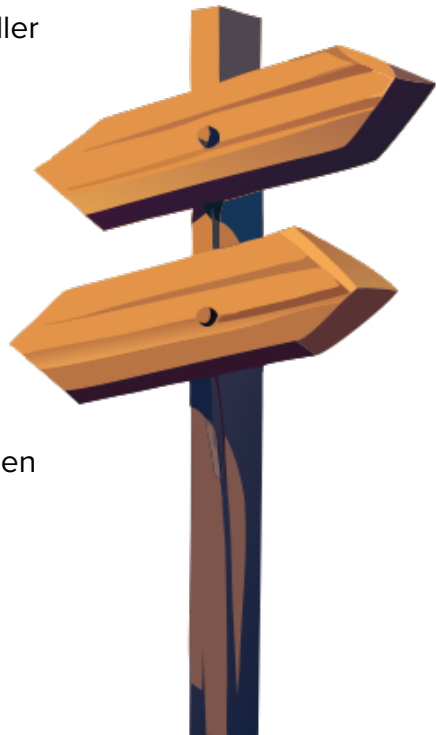
Når mennesker innretter seg etter *Veien til sant liv*, blir livet synlig. Beslutninger endres. Relasjoner mykner. Ansvar bæres på en annen måte. Makt utøves med varsomhet og omsorg.

Slik flyter forvandlingen naturlig over i naboskap. Ikke som strategi, men som nærvær.

Når vi vender oss mot fornyet nærmiljø, følger vi det samme livet utover og ser hvordan forvandling blir synlig i delt liv utenfor samlingen.

Til refleksjon

- Hvor legger du merke til at mennesker blir mer lik Jesus selv når de ikke blir sett eller anerkjent?
- Hvilke mønstre av motstand eller frykt utfordrer Jesus deg til å møte, og ikke bare håndtere eller unngå?
- Hvordan hjelper du deg selv og andre til å rette oppmerksomheten mot forvandling uten å gjøre det til en prestasjon?

FORNYET NÆRMILJØ

Inn i kretsløpet gjennom naboskap

Jesus så aldri for seg at livet i Guds rike skulle avgrenses til samlinger. Han talte om salt som trenger inn og lys som gjør synlig. Dette er stille, relasjonelle krefter som virker innenfra.

Når Kristuslik karakter formes og sunne samlinger gir en støttende økologi, trenger ikke den utadrettede bevegelsen å presses fram. Den kommer, helt av seg selv.

Sett i lys av forvandlingens kretsløp, er fornyet nærmiljø ikke en egen agenda eller et sluttpunkt. Det er den naturlige strømmen av liv i samsvar med *Veien til sant liv* som blir synlig i hverdagsrelasjoner, delt ansvar og sosiale mønstre.

Dette utadrettede uttrykket kan ganske enkelt kalles naboskap; å leve oppmerksomt, ansvarlig og relasjonelt der livet allerede leves.

Nabolag som stedet der forvandlingen blir synlig

Fornyet nærmiljø begynner ikke med kampanjer, plattformer eller kontroll. Det begynner når mennesker som formes av Jesus begynner å leve annerledes blant dem de allerede lever og arbeider sammen med.

Denne fornyelsen blir synlig:

- i hvordan makt utøves eller holdes tilbake,
- i hvordan konflikter håndteres,
- i hvordan ansvar deles og
- i hvordan sårbare mennesker blir sett, og ikke oversett.

Nærmiljø endres ikke fordi alle er enige, men fordi tillit begynner å vokse, og fordi tilstrekkelig mange lever fra et annet sentrum.

Her er ikke fornyet nærmiljø et resultat av strategi. Det er den sosiale frukten av Kristuslik karakter gjort synlig blant naboer.

Fra kirkesunnhet til sunne nærmiljø

Naturlig menighetsutvikling (NaMu) har alltid hatt sitt primære fokus på livet i kirken. Samtidig er de underliggende prinsippene ikke begrenset til kirkelige sammenhenger. De er gudsrikets prinsipper som beskriver hvordan liv blomstrer der mennesker deler liv og over tid organiserer seg rundt felles hensikt, ansvar og håp.

Når Kristuslik karakter modnes i sunne fellesskap, strekker påvirkningen fra dette livet seg utover det som er tydelig kristne rom. Det er her *naturlig miljøutvikling* trer fram – utvikling av miljøene vi lever i, våre nærmiljøer eller nabolag. Ikke som et parallelt program eller en ny agenda, men som en utvidelse av det samme livet som allerede er i gang.

I dette utvidede rommet:

- kan mennesker ha ingen eller en annen trosbakgrunn,
- endres språket ofte fra tydelig kristent til genuint menneskelig og
- fokuset forblir på liv, ansvar og vekst framfor ensretting i tro.

Her blir ikke evangeliet utvannet eller skjult. Det leves ut på samme måte som Jesus levde det ut i møte med mennesker og samfunn:

tålmodig oppmerksom,

medfølende,

sannferdig og innbydende.

Slik blir naboskap deltakelse i Guds misjon idet en slutter seg til det Gud allerede gjør for å fornye alle ting.

Verktøy som tjener naboskap

For å støtte denne utadrettede bevegelsen, bruker NaMu nærmiljøbaserte verktøy som heller fungerer som speil enn måleinstrumenter. De hjelper mennesker til å se det som allerede er der, framfor å vurdere, sammenligne eller kontrollere.

Disse verktøyene inviterer grupper til å reflektere ærlig over:

- mønstre som former deres felles liv,
- hvor energien flyter eller blir forvrengt og
- hvilken påvirkning de har på hverandre og sine omgivelser.

Selv om verktøyene kan brukes individuelt, kommer de mest til sin rett i relasjonelle sammenhenger som i nærmiljøet, på arbeidsplasser, i læringsfellesskap eller i lokale samlinger der refleksjon skjer med omsorg og i gjensidig respekt. Brukt på denne måten hjelper de mennesker til sammen å legge merke til hvor livet flyter, hvor det begrenses og hvor små, kloke justeringer kan gi rom for fornyet sunnhet.

Fordi de ikke er knyttet til ensretting i tro eller institusjonell tilhørighet, skaper disse verktøyene åpne rom for ekte naboskap, og gjør det mulig å dele ansvar for felles liv.

Fellesskap der liv kan praktiseres

Et særpreg ved et fornyet nærmiljø er hvordan delt liv gir opphav til små, lokalt forankrede fellesskap for læring og praksis.

Disse kan ta form i:

- kirker,
- kafeer,
- skoler,
- arbeidsplasser,
- hjem eller
- i andre hverdagslige sammenhenger.

Der to eller tre er samlet med en holdning av oppmerksomhet og gjensidig læring, skapes rom for refleksjon, vekst og ansvarlighet, selv når samlingen i utgangspunktet ikke oppfatter seg som kirke.

Gjennom lokalt tilpassede eller geografisk avgrensede samlinger kan mennesker:

- følge opp sin egen vekst,
- gå inn i ærlige samtaler om felles utfordringer og
- se felles anonymiserte mønstre og utvikling over tid.

Slik blir nærmiljøsunnhet synlig uten å bli påtrengende, og ansvar deles uten å bli tyngende. Nabolaget formes like mye av oppmerksomme relasjoner som av bevisste strukturer.

Fra naboskap tilbake til samling

Når nærmiljø begynner å erfare fornyet tillit, delt ansvar og dypere tilknytning, skjer det ofte noe mer.

Mennesker samles igjen.

Noen ganger er disse samlingene tydelig kristne.

Andre ganger begynner de som relasjonelle rom preget av nysgjerrighet, takknemlighet og felles hensikt.

Over tid blir mange fellesskap nye uttrykk for kirke, forankret i relasjon og felles gjenkjennelse av Kristus.

Slik snur kretsløpet:

- Sunne samlinger nærer Kristuslik karakter.
- Kristuslik karakter uttrykker seg selv gjennom naboskap som fornyer samfunnet.
- Fornyet samfunn skaper nye uttrykk for fellesskap.

Ikke ved tvang.

Ikke etter en plan.

Men ved liv.

Til refleksjon

- Hvor merker du at nærmiljøet fornyes, selv uten din planlegging eller kontroll?
- Hvilke risikoer kan du bli fristet til å unngå, men som ekte naboskap kanskje inviterer deg til å vurdere?
- Hvordan lærer du å stole på at Gud virker også utenfor kirken?

HVORFOR VI HAR ET NASJONALT TEAM

Tjenende strukturer for en levende bevegelse

Bevegelser som har liv i seg, har en tendens til å vokse.

Når de vokser, blir de også mer komplekse. Denne kompleksiteten kan bli overveldende eller stivne til kontroll hvis den ikke blir stelt med omsorg. Kirkehistorien og mange bevegelser med gode intensjoner vitner om begge farer.

I mer enn tre tiår har Naturlig menighetsutvikling (NaMu) blitt formet rundt et tilsynelatende enkelt spørsmål: **Hva hjelper liv til å vokse?** På tvers av kulturer, konfesjoner og sammenhenger har de samme livgivende mønstrene vist seg. Ikke fordi de ble påtvunget, men fordi de var tro mot måten Gud har skapt livet til å blomstre.

Når denne læringen nå er godt forankret, er kallet i denne fasen å koble sammen og forenkle:

- koble mennesker i NaMu-verdenen tettere sammen,
- koble de som bruker NaMu mer direkte til verktøyene som støtter deres vekst og
- forenkle prosesser, slik at oppmerksomheten mot livet ikke blir tilslørt, men forblir sentral.

Det er i denne sammenhengen rollen til et nasjonalt team blir synlig.

Hjertet i et nasjonalt team

Hensikten med et nasjonalt NaMu-team er å gå en annen vei.

Et nasjonalt team er ikke der for å regjere, men for å tjene Guds rikes vekst. Det er en tjenende struktur, skapt for å holde oppmerksomheten oppe (fokus), fremme læring, gi støtte, og justere retningen mot *Veien til sant liv*, slik at livet kan fortsette å vokse naturlig.

Teamets ytterste mål er ganske enkelt: **at Guds liv blir æret og synliggjort i måten hans folk lever, leder og tjener sammen på.**

Når vi ser det slik, står ikke teamet i sentrum av arbeidet.

Det utvikler arbeidet naturlig

Teamet er der for å legge til rette for at Kristuslik karakter kan formes, sunne samlinger blomstre og nærmiljø fornyes i takt med det levende kretsløpet som allerede er i bevegelse.

Samordning uten kontroll

Når Kristuslik karakter formes, sunne fellesskap modnes og nærmiljø begynner å oppleve fornyelse, er det nesten uunngåelig at visse behov oppstår:

- behov for felles læring,
- gjensidig oppmuntring,
- ansvarlig forvaltning av verktøy og ressurser og
- kobling av mennesker på tvers av geografi, konfesjon og sammenheng.

Hvis disse behovene ikke ivaretas, kan arbeidet splittes opp eller det kan dannes usunne maktkoalisjoner.

Et nasjonalt team gir en annen mulighet:

- **samordning uten kontroll,**
- **lederskap uten dominans,**
- **struktur uten rigiditet.**

I stedet for å fokusere på resultater, skaper teamet et rom der mennesker i fellesskap kan stille ærlige spørsmål:

- Hva legger vi merke til?
- Hva bærer frukt?
- Hvor strever vi?
- Hva må endres for at livet skal fortsette å flyte?

Lederskap blir da mindre et spørsmål om å styre aktivitet. Oppmerksomheten vendes mot livet, i tillit til at vekst kommer naturlig der Åndens arbeid blir respektert og ikke presses fram.

Et team formet av Veien til sant liv

Fordi Guds rike vokser i relasjon og ikke ved tvang, er formen på teamet like viktig som oppgavene det utfører.

Et nasjonalt NaMu-team defineres derfor ikke først og fremst av roller og titler, men av holdning:

- oppmerksomhet framfor uro,
- nysgjerrighet framfor sikkerhet,
- ansvar framfor kontroll,
- tålmodighet framfor hastverk.

Teamets myndighet springer ikke ut av et hierarki, men av tillit opparbeidet over tid gjennom trofasthet, integritet og tjeneste.

Ansvar fordeles i teamet. Ulike mennesker har ulikt fokus. Noen holder oversikten, andre forvalter spesielle områder, mens andre igjen bidrar gjennom trofast deltakelse. Teamet står ikke over de kirker eller nærmiljø det betjener. Det står midt i, men med et videre perspektiv, forankret i konkrete sammenhenger og relasjoner.

Å skape betingelser for at liv kan multipliseres

Det viktigste arbeidet til et nasjonalt team er ofte usynlig.

Men det er virksomt når:

- ledere innser at de ikke står alene,
- læring erstatter forsvarsholdninger,
- yngre stemmer inviteres inn og tas på alvor og
- visdom flyter på tvers av grenser som før skilte oss.

Ved å skape betingelser der liv kan multipliseres framfor å konstruere resultater, deltar teamet i selve Gudsrikets logikk.

Til refleksjon

- Hva gir gjenklang i beskrivelsen av hensikten med et nasjonalt team?
- Hvilke sider ved denne hensikten oppleves positive, og hvilke vekker spørsmål eller nøling?
- Hvordan henger denne visjonen sammen med din egen opplevelse av kall og bidrag?

DEN NASJONALE TEAMLEDEREN

Forvalter av sammenheng og retning

Alle levende systemer trenger et koordinasjonspunkt.

Ikke en kontrollør.

Ikke en kommandør.

Men en som kan holde oversikten og ha fokus på det som gir retning, tempo og stabilitet over tid.

I et nasjonalt NaMu-team ligger dette ansvaret hos den nasjonale teamlederen.

Lederen står ikke over bevegelsen. Han står midt i den og bærer vekten av forvalterskap, slik at andre kan tjene med klarhet, trygghet og frihet.

Et kall, ikke en rang

Rollen som nasjonal teamleder er ikke først og fremst en posisjon. Rollen er et kall til ansvar.

Hensikten er ikke å ta beslutninger for andre, men å:

- la *Veien til sant liv* prege arbeidet i hele landet,
- sørge for at det levende kretsløpet av samling, dannelse og naboskap blir ivaretatt og
- sørge for at strukturer fortsetter å tjene livet og ikke blir en erstatning for liv.

Fordi dette kallet innebærer et spesielt ansvar, må den som har dette ansvaret stå i en forvandlingsprosess og aktivt arbeide med Disippelrealitetssjekken og la seg forme over tid.

Lederen er ikke unntatt fra dette arbeidet.
De er fullt og helt en del av det.

Å holde det hele sammen

Den nasjonale teamlederen bærer ansvaret for hele NaMu-økologien i et land.

Dette innebærer å:

- ivareta relasjon og ansvarlighet i møte med NaMu internasjonalt,
- forvalte bruken av NaMu-verktøy og rammeverk med integritet,
- støtte trofast læring, oversettelse og kontekstualisering og
- holde et langsiktig perspektiv, slik at det viktigste formålet ikke blir forstyrret av akutt press.

På denne måten fungerer lederen mindre som en beslutningstaker og mer som en lytter, en som nøye retter oppmerksomheten dit hvor livet flyter fritt, hvor det begrenses og hvor kloke justeringer kan være nødvendige.

Først blant forvaltere

Selv om lederen bærer et særskilt ansvar for å se sammenhengen, er han ikke den eneste som bærer dette ansvaret. Han arbeider side om side med Team 8+, og deler forvalteransvaret med dem framfor å bære det alene.

Hvert medlem i teamet har fokus på ett særskilt område og ser etter sunnhet i sitt fokusområde. Lederen samler ikke spesialister under seg, men medforvaltere rundt seg. Fra hvert sitt perspektiv ser de i fellesskap etter liv, alltid i tjeneste for helheten.

Slik holder lederskapet seg forankret, relasjonelt og lydhørt, framfor hierarkisk og sentralisert.

Autoritet forankret i tillit

Fordi Guds rike vokser gjennom relasjon og ikke ved tvang, hviler autoriteten til den nasjonale teamlederen ikke først og fremst på posisjon og mandat.

Den vokser fram av:

- stabilitet over tid,
- klarhet uten rigiditet,
- mot uten dominans og
- en synlig forpliktelse til å utruste framfor å kontrollere.

Der tilliten vokser, finner innflytelsen sin naturlige vei. Der tilliten er svak, må autoritet aldri presses gjennom.

Lederens oppgave er derfor ikke å samle innflytelse, men å bygge tillit til teammedlemmer, kirker, partnere og nærmiljøet.

Forvaltning av ansvar

Den nasjonale teamlederen konkretiserer og fordeler ansvarsområder til de andre i teamet.

Dette innebærer å:

- gjenkjenne forvaltere,
- invitere mennesker inn i større ansvar i et tempo som gir liv,
- motstå både sentralisering og oppsplitting og
- bevisst oppmuntre yngre ledere under 30 år ved å gi dem mulighet for å komme med meningsfulle bidrag.

Slik hjelper lederen teamet til å vokse i dybde og modenhet.

Ansvarlig og støttet

Fordi rollen kan være krevende, er det ikke forventet at den nasjonale teamlederen skal bære ansvaret alene.

Sunt lederskap forutsetter:

- jevnlig refleksjon,
- ærlig tilbakemelding og
- rytmer av læring og fornyelse.

Derfor er lederen ansvarlig overfor det nasjonale teamet og NaMu internasjonalt, og deltar i felles praksiser for refleksjon og vurdering. Ikke som prestasjonsledelse, men som en gjensidig oppmerksomhet mot livet.

Å tjene kretsløpet

Til syvende og sist er rollen til den nasjonale teamlederen å tjene det levende kretsløpet som allerede er i gang:

- Legge til rette for at sunne fellesskap kan blomstre,
- støtte formingen av Kristuslik karakter,
- oppmuntre til at livet flyter over og fornyer nærmiljø og
- ønske framvekst av nye uttrykk for fellesskap velkommen.

Lederen skaper ikke dette livet. Han verner om rommet der det kan vokse.

Med denne rollen i bakhodet, vender vi oss nå mot neste sirkel av delt ansvar, nemlig Team 8+, som sammen med teamleder sørger for dybde, læring og kontinuitet.

Til refleksjon for teamlederen

- Hvor merker du at liv blir betrodd deg, og hva oppleves tungt, uklart og krevende?
- Hvor opplever du press som kan friste deg til å gå fortere, hardere og mer selvstendig til verks enn livet gir rom for?
- Hvor lærer du å bære ansvaret i tillit til Gud, andre og dine egne grenser?

TEAM 8+

Bærer av dybde, læring og multiplisering

Der den nasjonale teamlederen har ansvaret for å holde oversikten, har Team 8+ ansvaret for dybden. Levende systemer blomstrer når ansvar deles.

Ingen leder kan lytte dypt nok til alle livets dimensjoner i et helt land, men det kan en liten, forpliktet gruppe, der hver retter oppmerksomheten mot ett særskilt kvalitetstegn.

Team 8+ er derfor ikke en indre krets eller et utøvende nivå. Det er en forvaltningssirkel av mennesker som viser kontinuerlig oppmerksomhet mot de åtte kvalitetstegnene i NaMu, slik at hver av dem blir lyttet til, lært av og utviklet over tid.

Plusstegnet er viktig. Det peker på åpenhet, vekst og kontinuitet over generasjonsgrenser.

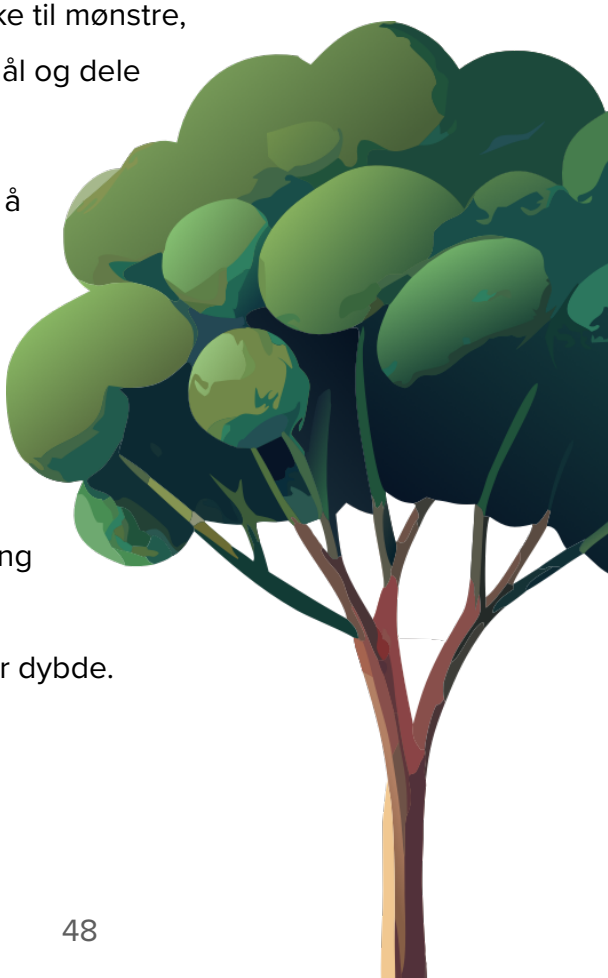

Forvaltning, ikke ekspertise

Medlemmer av Team 8+ utpekes ikke fordi de kan et kvalitetstegn. De blir oppdaget fordi de blir dradd mot ett spesielt kvalitetstegn.

Hver forvalter:

- blir dradd mot ett (noen ganger to) kvalitetstegn,
- er forpliktet til å lære hvordan denne kvaliteten uttrykker liv i samling, dannelse og naboskap, og
- er villig til å legge merke til mønstre, stille formende spørsmål og dele innsikt.

Forvaltning betyr ikke her å ta eierskap til et område, men å tjene en side av livet på vegne av andre.

Denne holdningen verner mot to vanlige vrengebilder: spesialisering som fører til isolasjon og generalisering som mister dybde.

En kropp, mange perspektiver

Team 8+ gir det nasjonale teamet et sett av komplementære perspektiver.

Hver forvalter lytter ut fra sitt særskilte kvalitetstegn og spør:

- Hvor er denne kvaliteten allerede levende og bærer frukt?
- Hvor blir den begrenset, misforstått eller kanalisert feil?
- Hvilke mønstre vokser fram på tvers av sammenhenger og generasjoner?
- Hvilken læring eller støtte kan hjelpe livet til å flyte friere?

Når disse perspektivene holdes sammen, får teamet et mer sant bilde av hva som faktisk skjer og ikke bare det som er synlig eller som presser seg på.

Felles lytting beskytter bevegelsen mot ubalanse, overkorrigering og trender som fortrenger den rolige og avgjørende veksten.

Å tjene det levende kretsløpet

Den som har ansvaret for ett kvalitetstegn, er ikke bare opptatt av kirken. Fordi de åtte kvalitetstegnene beskriver hvordan liv blomstrer der mennesker organiserer seg rundt en felles hensikt, følger hver av de ansvarlige med på hvordan kvalitetstegnet kommer til uttrykk gjennom hele det levende kretsløpet:

- I sunne fellesskap,
- gjennom forming av Kristuslik karakter og
- når livet flyter over i naboskap som fornyer nærmiljø.

Dette holder arbeidet sammenvevd og helhetlig, slik at ingen kvalitetstegn reduseres til teknikk. Da blir dannelse og fornyelse av nærmiljø i samsvar med det underliggende livet.

Multiplisering i et generasjonsperspektiv

Et hovedansvar for Team 8+ er multiplisering.

Hver ansvarlig retter oppmerksomheten mot å:

- oppdage nye ledere og mennesker som ønsker å lære,
- invitere andre til å ta større ansvar i et bærekraftig tempo og
- bevisst oppmuntre yngre deltakere, særlig under 30, til å utforske, lære og bidra.

Dette er ikke rask etterfølgelse, men trofast disippelskap. Det blir ikke forventet at de ansvarlige skal reprodusere seg selv. De skal skape rom der andre kan vokse på sin egen måte, med sin egen stemme, i sin egen sammenheng og med sin egen energi. Det er slik plusstegnet realiseres over tid.

Relasjonen til den nasjonale teamlederen

Team 8+ arbeider sammen med den nasjonale teamlederen, ikke under ham.

Sammen:

- deler de ansvaret for å skjelne og lære,
- holder de hverandre ansvarlig for holdninger og hensikt og
- sørger for at lederskapet forblir relasjonelt, delt og lydhørt.

Lederen holder oversikten. De medansvarlige går i dybden på hvert kvalitetstegn. Ingen av rollene fungerer uten de andre.

En gave til det utvidede teamet

Team 8+ er til for det utvidede nasjonale teamet. Teamets arbeid åpner for muligheter til å lære og bidra, gir veiledning uten å foreskrive og hjelper dem som går inn i arbeidet til å finne gjenklang, støtte og vekst.

Ved å ivareta dybde uten eksklusivitet bidrar Team 8+ til at det nasjonale teamet forblir både forankret og transparent og i stand til å vokse uten å miste det sentrale.

Nå kan vi vende oss mot den videste og mest omfattende uttrykksformen for dette arbeidet: det utvidede nasjonale teamet. Det er et voksende fellesskap av mennesker som trofast bringer sin energi og sin sammenheng inn i det felles oppdraget med å se liv blomstre over hele landet.

Til refleksjon for Team 8+

- Hvor legger dere merke til at livet flyter mellom dere som team, og hvor oppleves det fragmentert, anspent og ujevnbyrdig?
- Hvor godt ivaretar dere hverandres styrker, grenser og områder for vekst når dere deler ansvar?
- Hvilke justeringer i rytme, kommunikasjon eller fokus kan hjelpe dere til å holde arbeidet bedre sammen?

DET UTVIDEDE NASJONALE TEAMET

Et voksende fellesskap av mennesker som bidrar

Arbeidet i NaMu bæres aldri av noen få alene.

Den nasjonale teamlederen holder oversikten, Team 8+ tar ansvaret for dybden og det utvidede nasjonale teamet ivaretar bredden av det åpne og transparente læringsfellesskapet, der deltakelse multipliseres og fornyelse får fotfeste i et land.

Det utvidede teamet er ikke en reserve eller et venterom. Det er arbeidets levende randsone, der energi, sammenheng, kreativitet og trofasthet i det daglige møter *Veien til sant liv*.

Tilhørighet før ansvar

Deltakelse i det utvidede nasjonale teamet begynner med tilhørighet, ikke kvalifikasjon.

Mennesker blir en del av det fordi de:

- tiltrekkes av visjonen om at liv kan blomstre naturlig,
- er nysgjerrige på kvalitetstegnene og hva de viser eller
- allerede står i sammenhenger der vekst, lederskap eller fornyelse trengs.

Det finnes ingen regel for hvem som hører til. Det kan være pastorer, lærere, samfunnsengasjerte, næringslivsledere, studenter, foreldre, pensjonister, ja ganske enkelt mennesker som ønsker å sette fokus på god vekst.

Bidrag uten press

Det utvidede nasjonale teamet er med hensikt ikke eksklusivt. Mennesker inviteres til å bidra ut fra:

- sin sammenheng,
- sin kapasitet og
- sin livsfase.

Noen deltar aktivt i en periode og trer deretter tilbake. Andre er engasjert i det stille, lærer og støtter uten å gjøre så mye av seg. Andre igjen oppdager etter hvert et dypere kall til å ta større ansvar. Alle disse formene for deltakelse blir verdsatt. Målet er ikke å maksimere utbyttet, men å skape et rom for å bidra uten press.

Læringsfellesskap

Ved hjelp av samlinger, samtaler, diverse metoder og ressurser inviteres deltakerne til å:

- reflektere over sin egen utviklingsprosess,
- legge merke til mønstre i sine nærmiljø eller organisasjoner og
- lære av andre på tvers av sammenhenger.

Læring forblir formet av virkelige situasjoner, ærlige spørsmål og praktisk visdom, og den retter seg etter et enkelt, gjentakende spørsmål:

Hva hjelper livet til å flyte friere her?

Når læringen fordypes, vokser evnen til å skjelne. Og når evnen til å skjelne vokser, kan ansvar vokse fram naturlig.

Veier inn i dypere forvaltning

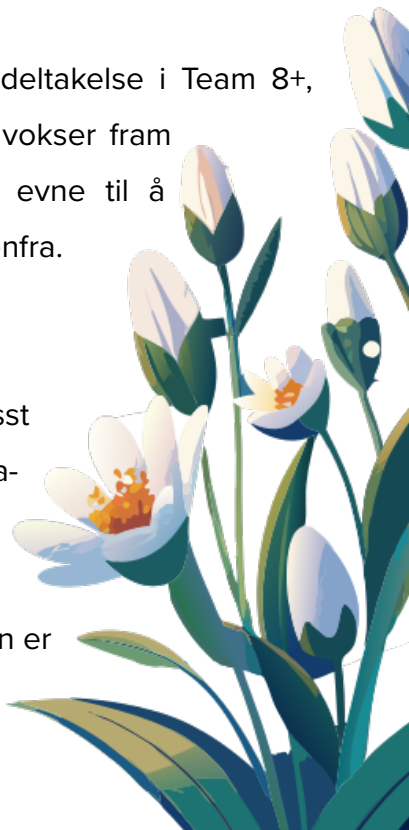
Det utvidede nasjonale teamet er det viktigste rekrutteringsgrunnlaget for framtidig forvaltning.

I stedet for å rekruttere ledere utenfra, søker NaMu å identifisere dem som allerede viser interesse, trofasthet, ydmykhet og en voksende evne til å tjene andre.

Bevegelsen inn i større ansvar, også deltakelse i Team 8+, skjer aldri raskt eller automatisk. Den vokser fram gjennom relasjon, stabilitet og felles evne til å skjelne. Slik vokser lederskap fram innenfra.

Generasjonsrommet

Det utvidede nasjonale teamet gir bevisst plass til yngre generasjoner. Yngre deltakere er ofte preget av energi, driv og kreativitet, samt en sterk lengsel etter å gjøre en meningsfull forskjell. Oppgaven er ikke å dempe denne energien, men å

kanalisere den ved å hjelpe dem til å finne praksiser som bærer varig frukt.

Dette innebærer å:

- ønske spørsmål velkommen uten å nødvendigvis komme fram til raske svar,
- tilby mentorskap framfor instruksjoner og
- invitere yngre stemmer inn i reell medvirkning, ikke bare symbolsk deltakelse.

Slik holder arbeidet seg både forankret og levende.

Å tjene hele kretsløpet

Medlemmer i det utvidede nasjonale teamet bidrar i det levende kretsløpet når de støtter sunne fellesskap, står i sin egen utviklingsprosess og deltar i fornyelsen av sine nærmiljø der de lever og arbeider. De trenger ikke å ha overblikket over helheten for å gjøre en forskjell. Trofasthet på ett sted, i én relasjon og i én sammenheng er nok. Over tid støtter disse lokale handlingene innholdet i bønnen i **Norge slik som i himmelen.**

En gjennomtrengelig grense

Til slutt må det nevnes at det utvidede nasjonale teamet med hensikt har åpne grenser.

Mennesker kommer og går. Deltakelse kan variere. Sammenhenger kan endres. Det som blir stående, er innbydelsen: å legge merke til hvor livet vokser, fjerne det som begrenser det og stole på *Veien til sant liv*, åpenbart i Jesus.

Sammen danner den nasjonale teamlederen, Team 8+ og det utvidede nasjonale teamet en levende økologi av forvalterskap som er differensiert, relasjonelt og vekstorientert.

Dette er ikke en struktur som skal forsvares, men et rom å leve i. Og når det leves i dette rommet med ydmykhet og trofasthet, fortsetter livet å vokse.

Til refleksjon for medlemmer i det utvidede teamet

- Hvor merker du at du trekkes mot dette arbeidet – selv om det foreløpig bare er en forsiktig dragning?
- Hvilke spørsmål, håp eller usikkerheter vekkes i deg når du overveier å nærme deg dette felles livet?
- Hvordan kan neste skritt se ut for deg når det gjelder sterkere deltakelse, tålmodig observasjon eller ærlig samtale?

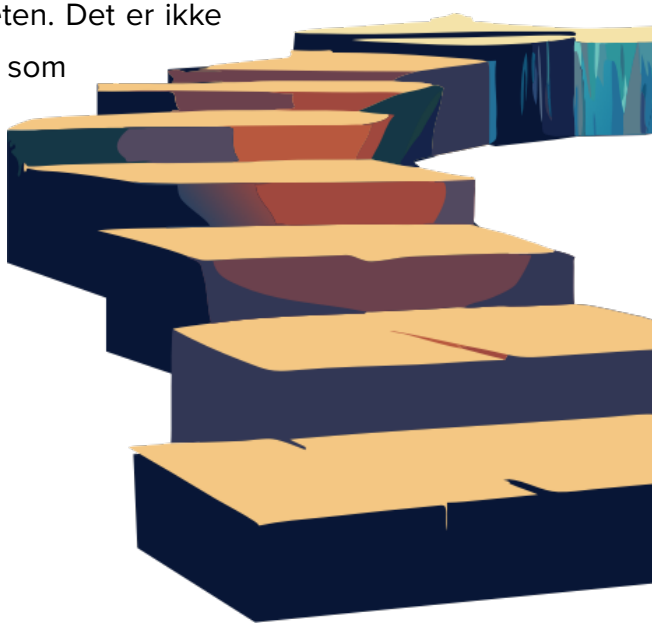
TEAMSTØTTE

Sammen underveis

Myndiggjøring er bærekraftig når ansvar deles.

NaMu danner nasjonale team for at ingen skal stå alene om å rette oppmerksomheten mot mennesker, sammenhenger, mønstre og livet som rører seg under overflaten. Fordi nasjonale team arbeider på tvers av geografiske, kulturelle, konfesjonelle og yrkesmessige sammenhenger, er støtte nødvendig.

Disse formene for støtte er ikke ment å erstatte relasjoner eller lokal evne til å forstå hva som skjer. De er til for å styrke nettverk, gjøre felles læring mulig og redusere unødvendig belastning. I tråd med prinsippene i Naturlig utvikling fungerer støtte i NaMu som et stillas som hjelper mennesker til å holde oppmerksomheten. Det er ikke ment som et system som skal kontrollere.

Gjensidig støtte i det nasjonale teamet

Det første og viktigste støttenivået er teamet selv. Nasjonale team er med hensikt satt sammen for at lederskap, visdom og ansvar ikke skal samles hos en person.

Teammedlemmene støtter hverandre gjennom:

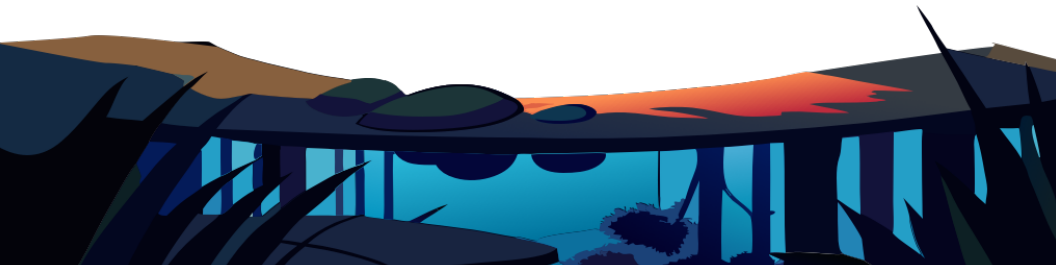
- å iaktta sammen det som er i ferd med å vokse fram,
- ærlig samtale om press, grenser og bærekraft,
- gjensidig oppmuntring når vekst går langsomt eller er lite synlig og
- delt ansvar for å forvalte liv i hele landet.

Faste teamrytmer som månedlige samlinger, mindre samtaler eller uformelle innsjekker er avgjørende for arbeidets sunnhet.

I disse rommene lærer teammedlemmene å lytte til:

- hverandre,
- levd liv,
- mønstre og tilbakemeldinger og
- hva livet selv inviterer til som neste skritt.

Et slikt fellesskap er det sterkeste vernet mot både isolasjon og kontroll.

Leirbålet
- en felles rytme for samling og læring

I kjernen av støtten til teamet finner vi en enkel rytme kjent som Leirbålet.

Leirbålet er ikke et program eller en plattform, men en måte å samles på.

Leirbålsamlingene er som regel korte, regelmessige og relasjonelle. De varer ca. en time og formes av lytting, refleksjon og felles læring.

Slike samlinger kan tilrettelegges av NaMu:

- nasjonale team (f.eks. NaMu Norge Leirbål),
- kvalitetstegnsteam (f.eks. Utrustende lederskap Leirbål),
- oversettelsesteam (f.eks. Spansk Leirbål),
- kirkesamfunnsteam.

Selv om programmet kan variere, inneholder Leirbålet ofte:

- en kort innledning eller velkomst,
- felles refleksjon forankret i Disippel-realitetssjekken,
- et kort bidrag eller fortelling fra ens egen utviklingsprosess,
- åpen samtale og lytting og
- mulighet for å sette ord på det som er i ferd med å vokse fram.

Leirbålet skaper et sted der mennesker kan:

- føle seg mindre alene (relasjonell tilknytning),
- føle seg mindre rådville (meningsfullt bidrag) og
- føle seg mindre redde (urokkelig trygghet).

Slik fungerer Leirbålet som et levende uttrykk for samling: lett nok til å multipliseres, dyp nok til å ha betydning og relasjonell nok til å bygge tillit over tid.

Undergrunnen – dybde, evne til å skjelne og delt forvaltning

Ved siden av Leirbålet gir NaMu Undergrunn et komplementært rom for dybde. Undergrunnen er et privat rom for utvalgte medlemmer av nasjonale team, og da særlig nasjonale teamledere og medlemmer av Team 8+.

Dette rommet er til for å:

- støtte en vedvarende evne til å skjelne hos personer som bærer betydelig ansvar,
- fremme tillitsfulle relasjoner på tvers av nasjoner og sammenhenger og
- legge til rette for fokuserte samtaler rundt konkrete kvalitetstegn, kirkesamfunn og nye spørsmål som er i ferd med å vokse fram.

Undergrunnen er bevisst relasjonell. Det er et rom der man kan stille ærlige spørsmål, utforske mønstre og sette ord på utfordringer uten å kjenne på presset til å imponere eller tvinge fram raske løsninger. På denne måten støtter Undergrunnen en dypere forvaltning som Leirbålet bidrar til å synliggjøre.

Digitale rom som støtter rytmen

Etter hvert som bevegelsen vokser, støtter digitale miljøer opp om levde rytmer rundt samlinger og læring.

NaMu-appen Journey to life

NaMu-appen Journey to life vil fungere som en felles plattform for mange av metodene som omtales i dette heftet.

Den vil muliggjøre:

- personlig bruk av disippelskaps- og persontester,
- tilgang til persontilpasset refleksjon og læringsinnhold og
- deltakelse i praksisfellesskap i tråd med NaMus prinsipper.

Disse verktøyene hjelper med å holde oppmerksomheten.

Brukt godt reduserer de støy framfor å øke kompleksiteten, og hjelper enkeltpersoner til å legge merke til mønstre, reflektere ærlig og svare klokt i møte med det som vokser fram.

Leirbål - digitalt rom (fra 2027)

Det digitale Leirbål-miljøet vil være en del av Journey to life-økosystemet og tilgjengelig for alle abonnenter. Hensikten er å:

- utvide læring som vokser fram i fysiske Leirbål-samlinger,
- dele korte videoer, refleksjoner og felles ressurser,
- legge til rette for samtaler mellom samlingene og
- hjelpe mennesker til å oppdage Leirbål de ønsker å delta i.

Det digitale rommet er ikke ment å erstatte samlinger ansikt til ansikt, men å styrke kontinuitet, synlighet og felles læring på tvers av sammenhenger.

Praktisk og strukturell støtte

I tillegg til relasjonelle og digitale rom, støttes nasjonale team praktisk ved:

- oppmuntring til bærekraftige teamrytmer,
- jevnlig kontakt med NaMu internasjonalt for felles læring og refleksjon,
- samordning av oversettelsesteam (der det er relevant) og støtte til kontekstualisering ved behov og
- tilgang til støttetjenester for tekniske og prosessrelaterte spørsmål.

Disse formene for støtte har til hensikt å fjerne friksjon, slik at team kan rette oppmerksomheten mot utvikling, relasjon og trofast forvaltning.

Støtte i livets tjeneste

Samlet sett har disse nivåene av støtte ett formål: å sikre at nasjonale team er frie til å rette oppmerksomheten mot livet uten å bære unødvendig belastning, samtidig som de forblir åpne for Åndens arbeid under overflaten.

Å vandre sammen på denne måten gjør nasjonale team bedre i stand til å forbli oppmerksomme, forankret og fulle av håp i tillit til at når livet æres, vil veksten komme.

Når disse felles rytmene av støtte er på plass, kan vi igjen løfte blikket mot den horisonten som dette arbeidet tjener.

LA RIKET DITT KOMME I NORGE, SLIK SOM I HIMMELEN

Dette heftet begynte med en bønn og avsluttes med å vende tilbake til den samme bønnen:

I Norge slik som i himmelen

Ikke som en erklæring om at vi alt har nådd fram, men som en retning å leve i med et liv som vokser fram innenfra. Det er en forsmak på det som er lovet: fornyelsen av alle ting når himmel og jord fullt ut forenes i Kristus. Du inviteres ikke til å bygge en organisasjon, forsvare en merkevare eller utvide et system. Du inviteres til å innrette deg etter *Veien til sant liv* og til trofast, relasjonelt og i fellesskap hjelpe andre til å gjøre det samme.

Når mennesker samles om et felles fokus, når Kristuslik karakter tar form og naboskap skaper fornyet tillit og delt ansvar, blir Guds rike synlig. Ikke ved støy eller tvang, ikke ved synlighet eller kontroll, men ved liv som mer og mer leves i samsvar med Ordet som ble kjøtt. Dette arbeidet er ofte usynlig og blir ikke alltid feiret. Noen ganger blir det misforstått, men likevel er det virkelig.

Tegn på fornyelse i Norge

Når vi innretter oss etter *Veien til sant liv*, begynner visse mønstre å vise seg. De vokser fram uten tvang der livet tas imot, ivaretas og får vokse.

I hele Norge kan denne fornyelsen gjenkjennes når:

- lederskap i økende grad utruster framfor å kontrollere,
- mennesker oppdager og tar i bruk sine gaver, slik at nådegavebasert tjeneste styrker våre kirker og samfunn der mange ellers forblir tilskuere,
- pasjon bryter igjennom stengsler av tilbakeholdenhet og kommer til uttrykk i et engasjert trosliv som får prege hele livet, ikke bare det private,
- effektivitet styrkes gjennom hensiktsmessige strukturer, slik at ressurser forvaltes klokt i et samfunn med høy kapasitet, men som ofte er veldig komplekst,
- inspirasjon vender tilbake gjennom inspirerende gudstjenester, der tilbedelse, kreativitet og liv i offentligheten vekker håp framfor kynisme,
- fellesskap vokser på tvers av avstand og ulikhet som uttrykk for livsnære grupper i et land preget av spredt bosetning og individualisme,
- helhet blir synlig gjennom behovsorientert evangelisering og ensomhet, indre press og utmattelse blir møtt med oppmerksomhet og nærvær og
- kjærlighet får sin konkrete form gjennom varme relasjoner uttrykt i gjestfrihet, forsoning og delt ansvar i et samfunn der mye fungerer, men ikke alt er nært.

Dette er ikke initiativ som skal rulles ut. Det er tegn på liv som vokser fram der betingelsene legger til rette for det. Og der disse tegnene viser seg, gir de nærmiljøer håp for framtiden.

Bønnen som et liv å leve i

Bønnen ligger fortsatt foran oss, ikke som en oppgave som skal fullføres, men som et liv å leve i:

I Norge slik som i himmelen

Må vi fortsette å bygge på fjellet, lytte etter hvor livet beveger seg og skape gode vekstvilkår der liv kan vokse.

Med mot.

Med ydmykhet.

Med oppmerksomhet.

Sammen.

Å OMFAVNE ARBEIDET SAMMEN

Bønnen *i Norge som i himmelen* er ikke en uoppnåelig visjon, men et liv vi sammen kan tre inn i.

Mange kirker, ledere og nærmiljø er allerede influert av Na-Mus arbeid. Dette har skjedd i det stille gjennom mange år. Andre er så vidt i gang med å utforske hva det vil si å leve i samsvar med *Veien til sant liv* der de bor og virker.

Dette heftet ber ikke mennesker om å starte noe nytt. Det er en invitasjon til å erkjenne at dette er et felles arbeid, og gir en mulighet til å tre mer bevisst inn i det.

Selve arbeidet er enkelt, men ikke overfladisk:

- å legge merke til hvor livet vokser,
- å fjerne det som begrenser det og
- å hjelpe livet til å blomstre naturlig i menigheter, mennesker og miljøene vi lever i.

Dette arbeidet begynner ikke med strukturer eller roller.
Det begynner med å legge merke til det som skjer.

Første skritt

Hvis denne visjonen gir gjenklang, er det bare å gå i gang. Men gjør det langsomt og oppmerksomt.

Før du går videre, er det klokt å gå inn i spørsmålene og verktøyene som kan synliggjøre hva Jesus allerede gjør i livet ditt og i sammenhengen du er i.

Et første skritt kan være:

Å gå inn gjennom dannelse (Kristuslikhet)

Begynn med Disippelrealitetssjekken, ta så en personlig helhetstest. På den måten kan Jesus hjelpe deg å sette ord på det som er positivt og områder han kan inviteres inn i.

Å gå inn gjennom samling (sunne kirker)

Begynn med NaMus menighetsundersøkelse og lytt sammen etter hvor livet flyter fritt og hvor det begrenses.

Å gå inn gjennom naboskap (fornyet nærmiljø)

Ta helhetstesten enkeltvis og som gruppe (helhetsprofil for grupper) og reflekter sammen over hvordan resultatene kan forme delt ansvar.

Dette er ikke hinder som må overvinnes, men måter å vandre oppmerksomt sammen på.

Å kople seg på via Leirbålet

Når disse første skrittene tas, vokser tilknytning naturlig. Du er hjertelig velkommen til å delta i NaMu Norges månedlige Leirbål, som er et rom for felles lytting, læring og oppmuntring. Der får du møte andre som står i lignende arbeid rundt om i landet.

Gå videre sammen

Ingen blir bedt om å stå alene i dette arbeidet. Du trenger ikke å være spesielt godt forberedt for å delta. Dersom du kjenner at dette gir gjenklang i deg, kom og sett deg rundt bålet.

Lytt.

Lær.

Del det du er i ferd med å oppdage.

La relasjoner og ansvar vokse i et tempo livet selv kan bære. Når denne veien vandres sammen med andre, blir bønnen vi begynte med synlig på vanlige steder og gjennom vanlige mennesker som lærer å leve i samsvar med *Veien til sant liv.*

FORVALTNING OG ANSVAR

Dette heftet forvaltes av NaMu internasjonalt på vegne av de mange mennesker, menigheter og nærmiljø (lokalsamfunn/nabolag) rundt om i verden som søker å leve og arbeide i tråd med *Veien til sant liv* slik det er åpenbart i Jesus.

Det springer ut av delt åndelig skjelning og kontinuerlig læring på tvers av kulturer og sammenhenger. Det er formet av praktikere som over tid har rettet vedvarende oppmerksomhet mot det som hjelper livet til å vokse gjennom Kristuslik karakter, sunne uttrykk for kirke og fornyet nærmiljø. Ingen enkeltperson har opphavsrett til denne visjonen. Den har tatt form over tid ved lytting, utprøving og trofast praksis.

NaMu internasjonalt har sammen med dem som i ulike faser er betrodd lederskap ansvaret for dette arbeidet. Dette forvalterskapet utøves ikke for å kontrollere resultater eller håndheve ensartethet, men for å verne om sammenheng, integritet og samsvar med de livgivende prinsippene som ligger i hjertet av Naturlig utvikling.

Av denne grunn tilbys ikke dette heftet som det siste ordet, men som et referansepunkt som er åpent for kontekstuelt uttrykk, videreutvikling og vekst mens vi fortsetter å lære sammen hva det vil si å be og å leve:

på jorden slik som i himmelen.

EN INNLEDNING OG EN FØLGETEKST

Visjonen og praksisene som beskrives i dette heftet bygger på en enkel overbevisning:

Livet vokser når det er i samsvar med måten Gud har skapt det til å vokse.

En kort innføring i NaMu-prosessen og de åtte kvalitetstegnene finner du i en kort video og i en PDF-oversikt her.

Mer informasjon om NaMus verktøy for naturlig menneskeutvikling (karakterbygging/disippelgjøring) finner du her.

For dem som ønsker å gå dypere inn i dette perspektivet, har boken *Fargelegg din verden med Naturlig menighetsutvikling* lenge vært en pålitelig følgesvenn.